

Sazvanītajiem latviešiem sakām, ka tie nav nekādi joki, bet neviens nav gatavs plānus mainīt. Jānis Beķeris

gatavs savus plānus mainīt, cilvēki acīmredzot grib piedzīvojumus,» piebilst J. Beķeris. Viņš velk paralēles ar Covid-19 pandēmijas pašu sākumu – arī tad ĀM laikus mudināja cilvēkus neceļot uz ārzemēm, bet neviens neticēja, ka aviosatiksmē visā pasaulē var tā vienkārši tikt pārtraukta, tikai nez kāpēc vēlāk, kad aviosatiksmi apturēja, bija 17 tūkstoši zvanu divu diennakšu laikā.

Šobrīd ne ārkārtas gadījumu tālrunis, ne vēstniecības Kijevā telefona līnija nav noslogota. Saņemti tikai dažādi zvani. Vaicāts, vai ĀM brīdinājumam ir nopietns pamats vai tā drīzāk ir komunikācijas stratēģija, J. Beķeris atzīst, ka paziņojuma pamatā tiešām ir princips «better safe than sorry» [labāk būt piesardzīgam nekā vēlāk nožēlot], bet tas nebūt nav vienīgais iemesls: «Tad jau mēs būtu pirms divām nedēļām šo brīdinājumu izplatījuši. Šeit ir daudz nopietnāks pamats, jo situācija ir būtiski mainījusies kopš pagājušās nedēļas izskaņas. Tas nav novēlojies aicinājums.»

ĀM aicina Ukrainu pamest caur Eiropas Savienības vai NATO valstīm. Lai gan caur Baltkrieviju būtu taisnākais ceļš, tas neesot labākais. Uz jautājumu, vai tiek apsvērti repatriācijas reisi, ja karš tiešām notiek, J. Beķeris norāda uz iespējām izceļot vēl šobrīd: «Kad vairs nevarēs, tad mūsu iespējas palīdzēt būs ārkārtīgi ierobežotas, būtībā – nekādas. Tāpēc ir šis brīdinājums. Tas ir tuvāko dienu jautājums.»

Ilu no robežas

nevalstiskās un citas organizācijas. Plāns būs jāapstiprina valdībā un Saeimā.

IEM patlaban arī nevar prognozēt precīzu potenciālo iebraucēju skaitu. Ministres Marijas Golubevas (A/P) iepriekš publiski paustais, ka līdz 10 000 cilvēku Latvijai būtu skaidrs, kur un kā izmīnīt, nav ne prognoze, ne mērķis, skaidroja L. Curika.

▲ **LBAS PRIEKŠSĒDĒTĀJS** Egils Baldzēns iestājas par ierobežojumu atcelšanu ekonomisku apsvērumu dēļ un lai neatpauzētu no kaimiņvalstīm. Arodbiedrības arī nevēlas pieļaut atstādināto nevakcinēto darbinieku atlaišanu. FOTO - LETA

Arodbiedrības aicina neatlaist darbiniekus

LBAS pauž satraukumu arī par **jauniešu nodarbinātības kritumu**

Atis Rozentāls

NEKAVĒJOTIES atcelt noteikumus, kas pieļauj nevakcinētu darbinieku atlaišanu un kas prasa vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu nepieciešamību darba pienākumu veikšanai – ar šādu prasību valdībai un Saeimai vakar preses brīfingā nāca klajā Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) vadība, kas arī aicināja darba devējus neatbrīvot darbiniekus no darba, ja tiem nav vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāta.

LBAS priekšsēdētājs Egils Baldzēns uzskata, ka «ir jāpārtrauc valsts parāda audzēšana, bet jāļauj uzņēmumiem strādāt, lai mēs kaimiņvalstīm nezaudētu konkurētspējā pārmerīgu ierobežojumu dēļ. Turklāt, pēc EM sniegtās informācijas, vakcinēti ir 96% nodarbināto». Vēl ļoti svarīgi ir, lai Covidlaika piemaksas medicīnai un policistiem tiktu iekļautas darba samaksā.

Kāda jēga atlaist

«Ja jau šobrīd ir skaidra valsts politika par to, ka sertifikāti tiks atcelti un tas ir jautājums nevis «vai», bet «kad», ir nesamērīgi, negodīgi un netaisnīgi normatīvajos aktos pieļaut darbinieku atlaišanu nekavējoties, iestājoties trīs mēnešu atstādināšanas termiņa beigām,» izteicās LBAS priekšsēdētāja vietniece Gita Oškāja. Viņa atgādināja, ka darbinieku atlaišanas gadījumā likums paredz, ka neatkarīgi no stāža darba devējiem ir pienākums izmaksāt palīdzību vienas algas apmē-

Minimālās darba algas apmēra pārskatīšana jāpanāk jau 2022. gada pirmajā pusgadā. Anda Grīnfelde

rā. «Rodas jautājums – kāda jēga atlaist darbiniekus, ja pēc pusmēneša vai mēneša sertifikāti un ierobežojumi tiks atcelti un darbinieki varēs strādāt? Bez tam nav noteikti kritēriji, pēc kuriem darba devēji izvēlēsies, kurus nevakcinētos darbiniekus tie atlaids, bet kurus – atstādinās, tādējādi radot diskriminācijas risku,» norādīja G. Oškāja. Veselības ministrs Daniels Pavļuts (A/P) vakar sacīja, ka pagaidu atstādināšanas termiņš bez atlaišanas ir pagarināts līdz 1. aprīlim.

LBAS līderu pozīcijas pamatā ir pārliecība, ka strādājošo pārliecinošs vairākums ir vakcinēti, tāpēc darbavietās ierobežojumi nav aktuāli. E. Baldzēns uzsvēra, ka darbavietās jāturpina ievērot drošības pasākumus. Vienlaikus viņa teiktajā izskanēja tēze par kvadrātmetru skaita samazinājumu uz vienu cilvēku, kas acīmredzami attiecas primāri uz tirdzniecības un ēdināšanas jomu. To apstiprināja arī LBAS priekšsēdētāja vietniece Anda Grīnfelde: «Nepieciešams arī ma-

zināt darbības ierobežojumus nozarēs, ko pandēmija līdz šim skārusi visvairāk, piemēram, pulcēšanās ierobežojumus ēdināšanas, izmitināšanas, kultūras pasākumu un tūrisma nozarēs. Tieši šajās nozarēs darbinieki ir jūtusi vislielāko ietekmi uz iespēju strādāt un gūt ienākumus.» Turklāt, kā atgādināja A. Grīnfelde, šis ir nozāres, kur lielu darbaspēka īpatsvaru veido jaunieši, un tas atspoguļojas arī rādītājos par nodarbinātības līmeni. Pandēmijas laikā jauniešiem līdz 24 gadu vecumam nodarbinātība pazeminājās pat par astoņiem procentpunktiem.

Arodbiedrības iebilst arī par atšķirību starp valsts un pašvaldību institūciju, tostarp kapitālsabiedrību, darbiniekiem, kuriem ir liegta tiesība veikt darbu attālināti, un privātajā sektorā strādājošajiem, kam šādas iespējas ir. Tāpat LBAS uzstāj, ka minimālās darba algas apmēra pārskatīšana jāpanāk jau 2022. gada pirmajā pusgadā, lai vienotos ar valdību par minimālās darba algas apmēru 2023. gadam, kas varētu svārstīties 600–650 eiro robežās. Minimālajai darba algai LBAS ieskatā ir jābūt 50% no vidējās darba samaksas tautsaimniecībā.

Dialogs apstiprināts

A. Grīnfelde arī puda satraukumu, ka ir apstiprināts regulārs Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes un tās apakšpadomju darbs, it īpaši darba samaksas, nodarbinātības, nodokļu politikas, darba tiesību un citās valstī sva-

rīgās jomās. Tieši pēc arodbiedrību rosinājuma jau šonedēļ tiks sasaukta Sociālās drošības apakšpadome, kura darbojas Labklājības ministrijas pārziņā. Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV) vakar preses konferencē pēc koalīcijas partiju Sadarbības padomes sēdes izteicās, ka dažāda līmeņa konsultācijas notiek un viņa rīcībā neesot informācijas, ka kāds no sociālajiem partneriem būtu rosinājis sasaukt Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdi ātrāk – pašlaik plānots, ka tā notiks aprīlī.

Jāpiebilst, ka spiediens pret valdību par ierobežojumu un sertifikātu atcelšanu pieaug arī no darba devēju puses – vakar *Zemnieku saeima*, Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome, Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija, Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācija un Latvijas Pārtikas tirgotāju asociācija nāca klajā ar prasību valdībai nekavējoties atcelt obligāto prasību par Covid-19 sertifikātu nodarbinātajiem un pakalpojumu sniedzējiem, kā arī «zaļo» un «sarkano» režīmu piemērošanu tirdzniecības vietās. Savukārt no veselības ministra teiktā izriet, ka pēc 1. marta prasība strādājošajiem uzrādīt Covid-19 sertifikātu vairākās jomās tiks atcelta, taču tas neattieksies uz veselības un sociālās aprūpes, kā arī izglītības darbiniekiem, kā arī tajās jomās strādājošajiem, kuru pakalpojumu saņēmējiem joprojām būs vajadzīgi sertifikāti. ●

LIKUMU AICINA NEIZSLUDINĀT

NACIONĀLĀS APVIENĪBAS (NA) Saeimas frakcija lūgusi Valsts prezidentu Egilu Levitu neizsludināt likumu par 40 miljonu eiro kompensāciju Latvijas ebreju kopienai par holokausta dēļ zaudētajiem īpašumiem. «Šim likumam nav nekādas saistības ar taisnīgumu vai labo gribu, jo tas vēstī, ka vienas tautas ciešanas ir vērtējamas augstāk nekā citu tautu, arī latviešu, ciešanas,» uzsver NA vadītājs Raivis Dzintars. «Vēl vairāk – ar šo kompensāciju Latvija uzņemas atbildību par divu noziedzīgu režīmu pastrādātajiem noziegumiem, un tas nav pieļaujams.» Ja likums stāsies spēkā, pēc NA domām, tas kalpos kā precedents tam, ka īpašuma tiesību atjaunošanas process joprojām ir pārskatāms – tad arī citas sabiedriskās un reliģiskās organizācijas un nacionālās kopienas varētu vērsties ar līdzīgām prasībām.

ČIEPSTONIS UN HEDVIGA

FEBRUĀRIS ir pavisam īpašs Līgatnes dabas taku urālpūcei Čiepstonim, jo pie viņa no Rīgas Nacionālā zooloģiskā dārza ir pārcēlusies topošā sieva – urālpūce Hedviga. Līdzīgi kā vairākām citām pūču sugām, urālpūcem raksturīga mīlestība uz mūžu. Katru pavasari urālpūču tēviņš parasti satiekas ar vienu un to pašu mātīti abiem ierastajā ligzdošanas teritorijā jeb iecirknī. Šī satikšanās vēstī, ka pienācis laiks kopīgi domāt un veicināt sugas turpināšanos. Tiklīdz laiks kļūs siltāks, arī Čiepstonis un Hedviga sāks kopīgi prāt par šo tematu. Čiepstonis ir nepilnus sešus gadus jauns urālpūču tēviņš, kas bērnībā kā čalis atvests uz Līgatnes dabas takām no Rankas pagasta. Savukārt Hedvigai ir desmit gadi. Abi topošie mīlnieki vēl ir jauni, jo urālpūču dzīves ilgums var sasniegt pat 24 gadus. Čiepstoni un Hedvigu var satikt Līgatnes dabas taku pūču mājā, kur apskatāmi arī ūpiņi un meža pūces. Dabai mostoties no ziemas miega, februārī sirdis straujāk sāk pukstēt arī lūšiem, jēnotsuņiem un citiem Latvijas savvaļas dzīvniekiem.

VAKCĪNU SAŅĒMIS 71%

PRET Covid-19 līdz šim vakcinējies 71% Latvijas iedzīvotāju, liecina aģentūras LETA aprēķini. Saskaņā ar CSP datiem 2021. gada jūlija sākumā Latvijā bija 1 882 200 iedzīvotāju. No tiem 71,22% saņēmuši vismaz vienu vakcīnu, bet 68,75% vakcinācijas procesu pabeiguši. No visiem Latvijas iedzīvotājiem revakcinēti 25,51% iedzīvotāju. Savukārt no tiem, kas vakcinācijas procesu sākuši, balstvakcīnu saņēmuši 37,11%.

LETA